

Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

1. Wat is de aanleiding?

Op 14 januari 2021 heeft de Gezondheidsraad op verzoek het advies "Testbewijzen voor SARS-CoV-2: ethische en juridische voorwaarden" uitgebracht. De Gezondheidsraad adviseert de voor- en nadelen van de inzet van testbewijzen per voorziening tegen elkaar af te wegen. Voor deze afweging heeft de raad een ethisch-juridisch kader opgesteld met voorwaarden. Aan de hand van dit kader is het onderhavige wetsvoorstel opgesteld.

2. Wie zijn betrokken?

De testbewijzen kunnen bij ministeriële regeling verplicht worden gesteld voor de toegang tot nader te bepalen sport- en jeugdactiviteiten, culturele instellingen, evenementen, restaurants en overige horeca, een en ander met inbegrip van doorstroomlocaties. Daarnaast kan het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) en het hoger onderwijs (ho) bij algemene maatregel van bestuur worden aangewezen. Beheerders en gebruikers van deze voorzieningen kunnen te maken krijgen met testbewijzen. Op andere terreinen kan het testbewijs niet van overheidswege worden verplicht.

3. Wat is het probleem?

Door de bestrijding van het coronavirus zijn delen van de samenleving gesloten of beperkt toegankelijk en worden vrijheden van burgers ingeperkt. Testbewijzen bieden een mogelijkheid om de samenleving weer deels te openen. Met een testbewijs wordt aangetoond dat iemand op het moment van afname van de test niet besmet was met het coronavirus.

4. Wat is het doel?

De inzet van testbewijzen heeft als doel bij het tegengaan van de verspreiding van het coronavirus onderdelen van de samenleving te heropenen of geopend te houden. In een epidemiologische situatie met een groot risico op verspreiding van het coronavirus kunnen testbewijzen tijdelijk worden verplicht bij het gefaseerd afschalen van maatregelen ter bestrijding van de epidemie. Het wetsvoorstel bevat de voorwaarden waaronder een testbewijs kan worden voorgeschreven. Deze voorwaarden zijn ontleend aan het advies van de Gezondheidsraad.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Van overheidswege worden maatregelen genomen om het coronavirus te bestrijden. Daarbij wordt een afweging gemaakt tussen het indammen van het virus en het openhouden van de samenleving. Het wetsvoorstel voegt de inzet van testbewijzen toe als één van de mogelijke maatregelen om veilig de samenleving deels te kunnen (her)openen bij de bestrijding van het coronavirus.

6. Wat is het beste instrument?

Met een testbewijs wordt aangetoond dat iemand op het moment van afname van de test niet besmet was met het coronavirus. Het wetsvoorstel expliciteert de mogelijkheid om een testbewijs verplicht te stellen voor de toegang tot nader te bepalen voorzieningen. Daarmee kunnen maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus worden versoepeld. Bepaalde voorzieningen kunnen open met minder beperkende maatregelen dan dat het geval zou zijn zonder testbewijzen.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven en overheid?

De inzet van testbewijzen zal naar verwachting een positief effect hebben op het welzijn en de volksgezondheid, alsmede op de economie. Indien mbo en ho worden aangewezen, zal de inzet van het testbewijs tevens bijdragen aan meer fysiek onderwijs voor meer studenten. De beheerders van voorzieningen waarvoor een testbewijs gevraagd moet worden, dienen te controleren of de bezoeker een geldig testbewijs heeft en moeten daarvoor de CoronaCheck Scanner te gebruiken. Gebruikers van de voorzieningen dienen zich daarvoor te laten testen en - samen met een legitimatiebewijs - het testbewijs tonen bij de betreffende voorziening. Daarvoor kunnen zij de CoronaCheck gebruiken of een niet-digitaal testbewijs.